No. 2913 Zaterdag 8 Jan. 1938 55ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling.

Redactie: St. Elisabeth's Gasthuis Tel. 292
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Uitgever: W. J. A. Donders.
Drukkerij van het Vicariaat.

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10

Zijn Hoogwaardige Excellentie Monseigneur **VERRIET** noodigt hierbij alle burgelijke en militaire autoriteiten alsmede alle geloovigen uit tot het bijwonen van een **Pontificaal Te Deum, dat daags na de afkondiging** van de blijde gebeurtenis in het **Koninklijk** Huis om 9 uur a.m. in de Cathedrale Kerk van Otrabanda zal gezongen worden.

Voor Zijn Hoogw. Excellentie
p. A. I. de Bruyn O.P.,
Secr. Ap. Vic.

Scheiding tussen Kerk en Duitse Staat.

We hebben in een vroeger blad mededeling gedaan van de herderlijke boodschap van den bisschop van Berlijn, graaf Conrad von Preysing, wat in alle kerken van den Kansel werd voorgelezen.

„Das Schwarze Korps" het lijfblad der S.S. heeft daarentegen een uitvoerig artikel geschreven over de verhouding van Kerk en Staat, dat door alle Berlijnse avondbladen met eigen commentaar op de voorpagina's werd overgenomen.

Dit artikel, waarvan het „Berliner Tagebatt" schrijft, „dat de daarin besproken problemen ongetwijfeld in de komende jaren de ontwikkeling der kerkelijke kwestie zullen bepalen", stelt drie eisen:

1. Scheiding tussen Kerk en Staat.
2. Een nieuw onderzoek naar het eigendomsrecht op de kerkelijke goederen.
3. Het verlenen van de bevoegdheid aan nationaal socialistische onderwijzers om godsdienstonderwijs in de scholen te geven.

Na opgemerkt te hebben, dat er drie mogelijkheden zijn ter oplossing van het kerkelijk probleem in Duitsland, te weten: de Kerk als heerseres over de Staat, de kerk als medewerkster van de Staat, en ten derde: scheiding tussen Kerk en Staat,, vervolgt het blad: „Voor de nationaal socialistische Staat komt slechts de derde oplossing in aanmerking, die Frederik de Grote in zijn tijd reeds aanduidde: het opgeven van die gemenschappelijke basis, waarop tot dusver Kerk en Staat als gelijke, onderling afhankelijke lichamen optreden.

Dat iedereen op zijn eigen manier zalig moet worden betekent niet alleen gewetensvrijheid en aller recht om zich vrijelijk in religieus opzicht te verenigen; het betekent ook, dat de kerken zich moeten beperken tot die ,zaligheid" d.w.z. tot de zielzorg voor die mensen, die zich hiervoor in kerkelijke verenigingen hebben aaneengesloten.

Deze oplossing is thans voor ons niet meer een noodoplossing, niet meer de uitweg uit een dilemma, die eens de „liberalisten" voor ogen heeft gezweefd, toen zij aandrongen op „scheiding van Kerk en Staat", waardoor zij de kerk juist als gelijkwaardige partner erkennen, neen, deze oplossing is de streep onder een zuiver historische ontwikkeling, die thans de Staat zelf een definitieve innerlijke betekenis, een geloofskern heeft geschonken."

Het blad bespreekt dan de toekomst der kerkelijke goederen en zegt, na het eigendomsrecht der kerken in twijfel te hebben getrokken: „Hetzelfde geldt voor kerkelijke scholen en andere instellingen, een gemeenschappelijk bezit, welks beheer wel aan de kerk als voornaamste draagster der beschaving werd overgelaten, maar niet in de veronderstelling, dat deze goederen in het bezit van een particuliere instelling zouden overgaan."

Ten opzichte van de toekomstige godsdienstige opvoeding der jeugd, geeft het artikel de volgende richtlijnen aan: „De kinderen der „in God gelovenden" (hiermede zijn bedoeld de aanhangers van de nieuwe nat. soc. godsdienst-theorieën) hebben evenveel recht op godsdienstonderwijs als de confessionelen. Nu wensen wij zeker niet het ontstaan van vakleraren voor de religie der „in God gelovenden". Wij zijn juist maar al te bang voor het optreden van een nieuwe groep bemiddelaars tussen God en de mensen.

Veeleer dient het zo te zijn, dat een nationaal socialistische onderwijzer, die dit werkelijk is en zich niet alleen maar zo noemt, op grond van zijn wereldbeschouwing ook zonder vakkundig diploma in staat zal zijn de kinderen godsdienstonderwijs te geven en hen over Gods openbaring in de natuur te onderwijzen.

Natuurlijk mag het niet voorkomen, dat diezelfde onderwijzers, als zij toevallig lidmaatschapskaart-Protestanten of lidmaatschapskaart-Katholieken zijn, godsdienstonderwijs in hun geloof geven. De innerlijke waarachtigheid vereist, dat de „wereldlijke", d.w.z. de staatsonderwijzer, de kinderen in de wereldbeschouwing en in het Godsgeloof van de Staat onderwijzen. Een kerkelijke beroepsonderwijzer kan dan onderwijzen in dogmatische religiositeit."

„Het tafellaken doorgesneden."

De slot-alinea van het artikel geeft een duidelijk beeld van de richting, waarin het nationaal socialisme de oplossing van het kerkelijk probleem in Duitsland poogt te vinden: „Het gaat er niet om zekere rechten der kerken aan te tasten. Wij moeten constateren, dat de kerken zelf de medewerking aan de Staat, aan de opbouw der volksgemeenschap weigeren, dat zij beslister dan ooit zich terugtrekken achter een wal van dogma's, om zich daarbinnen als particuliere instellingen, als gemeenschappen van zielzorgers voor slechts enkelen, te vestigen. Met het oog op deze verschijnselen stelde de Staat ons in de gelegenheid, onze religiositeit ook zonder kerkelijk verband te belijden. Thans moet er ook gezorgd worden, dat die mensen, die zich van de Kerk hebben losgemaakt, naast de hoogdravende gebaren der kerken niet als minderwaardigen, niet als out-siders beschouwd worden. De kerken hebben alle pogingen van de Staat om een goede verhouding tot stand te brengen, van de hand gewezen. Daarmede hebben zij zichzelf gekenschetst als particuliere verenigingen van predikanten, theologen en kerkelijke ambtenaren, welke aan hen, die daar waarde aan hechten, 'n bemiddeling tot God aanbieden. De staat zal zulke ondernemingen nimmer in haar werk hinderen, voor zover zij zich althans tot haar gebied bepalen. Maar de Staat kan ook geen mens dwingen deze particuliere instellingen te volgen of door bijdragen te onderhouden. Het tafellaken is doorgesneden."

Behalve in Berlijn is ook in alle andere Rooms-Katholieke kerken van Duitsland een herderlijk schrijven voorgelezen, wat door geheime koeriers aan de verschillende geestelijken was overhandigd.

Op de eerste plaats hield dit herderlijk schrijven zich bezig met „het betreurenswaardige verschijnsel, dat in de laatste tijd hoe langer hoe meer de anti-kerkelijke en anti-christelijke propaganda van officiële zijde wordt getolereerd en zelfs gesteund. Aan deze actie, waaraan ook ministers van de staat meedoen," — zo heet het — „is ieder katholiek gelovige, zowel in zijn beroep als in het dagelijks leven, blootgesteld, zonder dat hij in staat is, zich tegen deze aanvallen te verdedigen." Er wordt verder in het schrijven op gewezen, dat ook een verdediging of een tegenaanval door de bevoegde vertegenwoordigers der kerk, zodra daartoe een poging wordt ondernomen, onmiddellijk verhinderd wordt door overheidsmaatregelen.

De kerkelijke organen en informatiebladen van de geestelijkheid, ook al wordt in hun kolommen met geen enkel woord van de politiek gerept, worwden eenvoudig in beslag genomen. Verplichtingen en beloften, waaraan de overheid volgens het nog altijd bestaande en geldende concordaat gebonden is, worden egnegeerd. Op het gebed der scholen en der jeugdopvoeding volgt de ene verdagsschending na de andere.

Protest tegen minister Kerrl.

Erger dan dit alles is — volgens de herderlijke brief — evenwel, dat men er in de laatste tijd toe overgegaan is, systematisch in katholieke streken in redevoeringen met argumenten te schermen, die klaarblijkelijk neit in overeenstemming met de waarheid zijn. Verschillende rijksministers en leidende persoonlijkheden maken zich aan dit euvel schuldig. Zo heeft de rijksminister van Kerkelke Aangelegenheden, Hans Kerrl onlangs te Fulda beweerd, dat de katholieke kerken, ondanks alles wat is voorgevallen, nog altijd aanzienlijke subsidies van de staat ontvangen. Zulks is in strijd — aldus de brief van het episcopaat — met de feiten, want sedert drie jaar heeft de kerk geen penning meer gekregen dan in het concordaat was overeengekomen.

Evenzo — zo wordt verder verklaard-- zijn de uitlatingen van minister Kerrl te Hagen in Westfalen, waarin hij een overzicht gaf over de tegenwoordige stand der zedelijkheidsprocessen, onjuist, aangezien velen der zogenaamde beschuldigingen, die de mnister bij zijn opsomming meetelde, vrijgesproken zijn en weer anderen uitsluitend het slechatoffer zijn geworden van hatelijke aantijgingen.

„Zo gaat het nietlanger — aldus besluit der herdelijke boodschap —; in het belang der kerk en der gerechtigheid zullen wij spreken, hoe en wanneer wij het nodig achten. Niets zal ons daarvan kunnen terughouden, geen dwang en geen dreigement. En daarom smeken wij de golovigen, niet traag worden en de kerk verder trouw te blijven. Ook wij, katholieken, zijn goede Duitsers, wij hebben ons vaderland lief en laten ons bij niemand ten achter stellen."

Wat zich blijkens bovenstaande rond de geloofdstrijd in het Duitse Rijk heeft afgespeeld, is niet alleen van ontzettende betekenis voor de verhouding van Kerk en Staat in Duitsland zelf, het heeft zijn betekenis voor die verhouding over de gehele wereld.

Want men mag nog zo vaak beweren, als men wil, dat het nationaal-socialisme geen exportartikel is en dat het alleen bestemd is voor inwendig gebruik, de aard en het wezen dezer beweging, dezer levens- en wereldbeschouwing, leert met aperte duidelijkheid het tegendeel.

En daarin ligt voldoende grond om er ook in onze kring aandacht aan te schenken: niet alleen het lot der Duitse christenen, katholieken en niet-katholieken behoort ons ter harte te gaan, van nog groter gewicht is de terugslag, die de verkondigde ideëen en hun daadwerkelijke doorvoering in het leven van het Duitse volk over de ganse wereld zou kunnen hebben.

Wat door den Duitsen Minister van Kerkelijke aangelegenheden is verklaard, wat in bovenstaande, opzienbare persbeschouwingen, zo niet op uitdrukkelijke inspiratie dan toch met uitdrukkelijk gedogen der hoogste regeringsinstanties ten aanzien van de Kerk is afgekondigd, komt in de grond neer op de meest strikte loochening van de Goddelijke instelling en de daarmee gegeven onafhankelijke macht van de Kerk.

De Kerk, of liever de Kerken — want in de opvatting der toonaangevende nationaal-socialisten verdient het aanbeveling om de gedeeldheid der „confessies" en de tegenstelling der „kerkelijke verenigingen" op de voorgrond te stellen, daar deze aan hun beweringen een schijn van gegrondheid geven, — de Kerken dan worden gekarakteriseerd als louter menselijke vindingen, tegen de van God gegeven, eeuwige ras- en bodemverbondenheid van het éne volk.

Als particuliere liefhebberijen kunnen ze in lankmoedigheid door de Partij en de door deze Partij beheerste staat, die de hoogste belichaming is der Volkseenheid, worden geduld voor zover ze althans die Staat niet in de weg staan.

Ze zijn dan een welwillende tegemoetkoming aan een gedachtensfeer, die verouderd en feitelijk overwonnen is, maar die nu eenmaal niet met een handomdraai is opzij te zetten.

En daarom mag een ieder op zijn wijze „zalig" worden, en kan de Kerk — voor wat de Staat betreft met haar „zielszorg" doorgaan, omdat deze wezenlijk niets betekent, maar het geen zin heeft onschadelijke opvattingen met geweld te onderdrukken, als ze van zelf gaan uitsterven.

Dat het zover komt, houdt het nationaal-socialisme voor zeker, én omdat het tegenover het in de Staat belichaamde absolute recht niet aannemen kan, dat iets wat aan bloed en bodem vreemd is, ooit zou kunnen blijven bestaan, én omdat het op de jeugd op iedere mogelijke wijze beslag legt om deze in de rechte „godgelovigheid" van de nationaal-socialistische Staat op te voeden.

Misschien heeft men een tijd lang gehoopt, dat men die „godgelovigheid" tot de inhoud der verkondiging van de Lutherse Kerk kon maken, in welk geval men met de Katholieke Kerk wel eens kans zag af te rekenen; nu men stuitend op een besliste weerstand ook bij de Duitse protestantse christenen die hoop heeft laten varen, is verdere comedie overbodig geworden.

Nu kan men er openlijk toe overgaan af te kondigen, wat het Godsgeloof van de nationaal-socialistische staat is en deze rechten toewijzen die alleen de door Christus gegrondveste Kerk kan bezitten.

De gehele wereld heeft nu de lijn kunnen trekken, waarlangs het nationaal-socialisme zich voorstelt de „Kerken" te geschikter tijd te te liquideren.

Maar de gehele wereld heeft er belang bij de Waarheid voor alles te dienen, en voor zover zij christen is, zal zij tegenover de drieste ontkenning van het Godelijk recht der Kerk zonder vrees of aarzelen haar overtuiging hebben te plaatsen.

Diep droevig is het, dat de Kerkelijke scheuring, zoals wij reeds vroeger schreven, de Waarheid voor vele ogen versluierd houdt, en wel meer dan ooit moge het gebed tot God opstijgen, dat de Hogepriesterlijke bede van Christus: Ut omnes unum sint — dat allen één mogen zijn, verhoord worde, en voor alle mensen in de luister der ene en ongedeelde Kerk Gods de Waarheid opnieuw in onverzwakte glans moge stralen.

Bonairiaanse Krabbels

Een mislukte kampvuuravond.

Alle duivels wat een weer vandaag. Met regelmatige tussenpozen komen er pijpestelen uit de grijze lucht gevallen; een gure wind huilt om de hoeken der huizen; zeer geschikt om je kwaadaardige verkoudheid op het lijf te jagen. Jan en alleman denkt dat de kampvuuravond zal worden afgelast; maar padvinders geven de koop niet gauw op en het gaat toch door.

Als de avond moet beginnen is er meer belangstelling dan verwacht was, maar de hele gemeente, padvinders incluis, zit als sardientjes in een blikje opgepakt in het troephuis; enkele auto's schieten weg in de duisternis. Ongelukkig verdraait het de papnatte brandstapel vuur te pakken, al krijgt hij dan ook assistentie van een paar flessen petroleum.

Nee, het kan niet door gaan. Er zal een enkel nummertje gegeven worden en dan naar huis. In de grootste en beste kamer laten de verkenners zich op hun zit neer en de „Brand in het negerdorp" is uitgebroken. De bezoekers plakken tegen elkaar en gluren over hoofd en schouders naar de kring op de vloer. Buitenstaanders werpen door het raam blikken naar binnen. Open! Nóg een nummertje, nóg een en nóg een tot ongeveer alles is doorgekomen, zij het dan ook in beknopte uitgave.

Naar buiten.

Het weer is ondertussen wat milder geworden en nu verplaatst zich de gemeente naar de hoge, droge plekjes op het erf dat verlicht wordt door een 500 wattlamp.

Opgepast. Een fuitsignaal: een roep: Jalahi... en daar komen de Wolven, Otters en Welpen viervoets jankend, blaffend, krijsend en huilend aangerend en maken een cirkel rond het kampvuur zonder vuur. Hoort: het fris-kloeke padvinderslied „Hoort, zegt het voort" schalt over Sabana.

Frater Directeur, als Voorzitter van het groepscomité, wordt uitgenodigd zijn „inleidend" woordje te zeggen. Na het welkom — wel wat laat op de avond — komt er een volzin op ons af, waar we bijna van achterover slaan. „Zolang de wereld bestaat is dit de eerste kampvuuravond — voor zover het tenminste voeten heeft — door Bonairiaanse verkenners gegeven; want op de grote klok van de tijd is voor onze padvinderij het uur geslagen. Als Kris en Kras hier misschien aanwezig zijn, mogen ze dat wel even aantekenen."

Nu had men zeker gedacht dat de beide Firmanten hals over kop in hun vulpennen zouden klimmen; morgen brengen; die dingen bleven in hun holletje „op de plaats rust" en Kris en Kras lachten mee met de schare.

Enkele jaren geleden is hier wel een troep geweest, maar dat was een doodgeboren kind en ligt reeds lang in het graf. Met Oubaas van Geffen's komst is het aspect veranderd en nu we deze bekwame en enthousiaste leider in ons midden hebben, bestaat er niet alleen goede hoop, dat de beweging zal blijven bestaan, maar ook zal groeien en bloeien. Het zij zo.

De ouders werden geluk gewenst, omdat er nu weer een nieuw middel is om de jongens goed te houden en beter te maken; de Pastoor-Aalmoezenier met het mooie en goeie ding, dat er in de parochie is bij gekomen; ook Frater Francisco, een der voornaamste stuwers en werkers werd herdacht; aan Monseigneur, die zoveel belangstelling heeft voor de jeugd en voor wie geen offer te groot is, zou per telegram een groet worden gezonden.

Dat de padvindersbeweging zo snel over de hele wereld is verspreid getuigt dat Baden Powel een geniale greep heeft gedaan op de jongens; de grote broederschap telt al 2½ millioen leden.

De principen heeft hij afgekeken van de prachtige, christelijke instelling van de ridderschap, ontstaan in de vaak zo gesmade middeleeuwen.

In het kort werd er een vergelijking gemaakt tussen de belofte en wet bij de ridders en verkenners.

No. 1 van deze wet luidt: Op de eer van een padvinder kan men vertrouwen.

De eer stond bij een ridder boven alles; hij zou liever sterven dan zijn eer schenden; pijn en wonden deerden hem weinig, als het blazoen maar ongerept bleef. Op zijn erewoord vertrouwde zelfs de vijand.

Ook bij onze verkenners wordt op de eer, eerlijkheid en waarheidsliefde alle nadruk gelegd. Alleen aan dit punt zouden onze jongens genoeg hebben zich heel hun leven te oefenen. Want wat is vaak hun woord waard? Wat komt er terecht van allerlei mooie beloften? Hoe gemakkelijk vindt men een of ander smoesje, om van liegen nog maar niet te spreken. Op dit punt moeten de verkenners echte wegbereiders zijn. Liegen, niet gehoorzamen, niet gedienstig zijn enz. is voor een padvinder een grotere schande dan voor een andere jongen. Denk aan je eer, want de mensen zullen op je letten, eer te veel dan te weinig.

Maar een wet kennen en ze onderhouden is twee. De padvinderij kan geen wonderen doen; ze moet steun vinden bij de opvoeding in het huisgezin, dat volgens Gods bestel altijd de voornaamste opvoedingshaard zal blijven.

We mogen natuurlijk niet eisen dat de verkenners morgen aan de dag hun wet ten volle zullen beleven; vooral bij de mens gaat groeien langzaam. Wel mag men eisen dat zij ernstig hun best doen, wat weer niet wil zeggen dat ze moeten lopen, praten en handelen als grote mensen. Natuurlijk, frisse boys moeten het blijven, maar met een mooi en hoog ideaal.

Maar weg moet alle lamlendigheid en halfheid. Het zal de mooiste getuigenis zijn als vader en moeder kunnen zeggen: Mijn jongen is beter geworden sinds hij padvinder is.

Oubaas van Geffen gaf een technische uiteenzetting van de beweging en toonde met feiten en cijfers helder aan, hoe zij thans nog groeit en bloeit. Applaus.

Welpen en verkenners gaven daarna elkaar kruiselings de hand en brulden: Goed spoor. De vlag werd gestreken, de zaak dicht geklapt en de menigte keerde huiswaarts.

Al dadelijk smeedden de leiders plannen, om met medewerking van Scherpenheuvel, op Oudejaarsavond alles volledig en netjes rond een kampvuur te vertonen. Weer mis. Scherpenheuvel stuurde bericht dat de reis werd uitgesteld en daarmee ging de kampvuuravond dezelfde weg op. Other time better luck, boys. Gelukkig dat de padvinders onder alle omstandigheden moeten lachen en fluiten. Goed spoor.

Jammer, jammer.

In de staart van het oude jaar zat venijn. Onze ontvanger, de Heer van Geffen, wordt 25 Jan. a.s. overgeplaatst naar Curaçao. Vijf maanden hier, het ging goed, de jonge man was gezien; en nu weg. Wat of wie zit daar achter?

Vooral voor de pas in het leven geroepen padvinderij is het een geweldige klap; zijn leiding kan nog niet gemist worden, omdat de leiders nog niet zijn gevormd. De beweging is om zo te zeggen het kind van de Oubaas en door zijn vertrek is het of vader sterft. De jongens, die van de vriendelijke en toch strenge Oubaas houden, zullen zowel zijn vriendschap als zijn leiding erg missen. Zo ziet men, alle veranderingen zijn nog geen verbeteringen. De voortrekkers op Curaçao wensen we geluk met de terugkeer van hun Oubaas.

Bon aña noboooooooooo...

Alles wat leeft viert Nieuwjaar. Hier bestaat de mooie gewoonte het feest te beginnen met een godsdienstoefening, 's avonds om zeven uur. De kerk is dan niet alleen stikvol, maar buiten staan grote vlokken mensen voor het raam. Onder het Rozenhoedje werd er door enkele verkenners in costuum gecollecteerd voor de padvinderij. Jammer dat het niet bekend was gemaakt. Geen nood; de Pastoor had de goedheid de gelovigen na de predikatie nog eens de gelegenheid te geven hun mildheid te tonen. De ruim *f* 25 zal de jonge beweging wel kunnen gebruiken.

De grijze Herder beklimt de stoel der waarheid. Nu is de predikatie op Oudejaarsavond altijd interessant, om het verslag van de parochie, waar de vrolijke noot niet aan ontbreekt.

Na de ernstige dodenherdenking komen we te weten dat er maar 23 paartjes zich voor altijd aan elkaar verbonden hebben; de parochianen zijn op dit punt niet zeer ijverig geweest; beterschap dus.

Rincon, dat nog niet half zoveel gelovigen telt, heeft 15 bootjes de levenszee opgestuurd en steekt dus de Playanen de loef af.

Daarentegen is het aantal geboortes weer zeer groot: 141, behalve in '32 toen er 146 boorlingkes het levenslicht aanschouwden, is nog nooit zo'n hoge cijfer bereikt; en wat ook mooi is; het aantal onwettigen loopt elk jaar langzaag terug; nu maar het vierde part meer. Rincon met zijn 60 wichtjes ruim het derde part minderwaardigen.

De Pastoor prees de godsdienstzin der gelovigen, alsmede hun geduld, nederigheid en tevredenheid bij armoede. Bij het huisbezoek werd er zelden geklaagd: als men aan de minimum eisen van het leven kan voldoen is men tevreden en zelfs opgewekt. De toestanden zijn verre van goed, maar, omdat er weinig of niet geklaagd wordt, weten alleen zij alles, die de mensen bezoeken. Waarschijnlijk zou alles beter zijn als de bevolking anders gestemd was...

Het is waar, je kunt niemand tegen komen op Bonaire of een vriendelijke groet klinkt je tegen. Van ontevredenheid, laat staan opstandigheid, is niets te merken bij het toch vaak ontberende leven. Als er hier socialistisch of communistisch bloed door de aderen stroomde, zou je spul beleven; dan was het één rooie massa met tenminste dit voordeel dat het gouvernement al lang uit zijn dommel zou wakker geschoten zijn, en er veel en veel zou verbeterd zijn. De grote kanker van het socialisme heeft geen vat op onze nederige, eenvoudige, opgewekte bevolking. Maar is dat voor het gouvernement een reden om de dingen maar op zijn beloop te laten??????

Op Aruba was de bevolking ontevreden, mopperde, kankerde, sommigen deden zelfs rare dingen, zoals die telegrammengeschiedenis en het weigeren om Koninginnedag te vieren. Een deel van de bevolking is beter gezegd. Wenu, de gouverneur gaat er enkele keren heen en... er komen Muloscholen, watertorens, een grote nieuwe asfaltweg over het eiland, een nieuwe kazerne, een nieuw abbatoir en last not least een zonnebad.

Prachtig. Het is goed dat het er komt; behalve het laatste punt ook noodzakelijk. Alleen willen we even opmerken dat er op Bonaire ook veel nodig is en wat krijgt dat?? Veel hoop!

Na de kerkdienst branden de donderbussen los met het onafscheidelijke: Bon aña noboooooooo; muziek en zang en gelal klinkt overal; ieder is vrolijk en blij, als de vogeltjes in de Mei.

Tegen 12 uur gaat de kerk weer open en een grote schare komt bij O. L. Heer de overgang naar '38 mee maken. Boem... een schot... 12 uur... we stappen '38 binnen. Dat schot is niet afkomstig van een onzer fortkanonnen. Geenszins, lieve lezer. Die dingen stammen uit de tijd van Napoleon, misschien zelfs uit die van Michiel de Ruyter; tenminste als men de Jantjes mag geloven. Een jaar of tien geleden werd dat speelgoed nog wel gebruikt, nadat er eerst een vracht kranten in was verstopt. Oud-brigadier Vis zal er nog wel van kunnen verhalen.

Waar wordt het Nieuwjaarschot dan geboren? Wel, een onzer polities gaat behoedzaam naar ons kruithuis — ten zuiden van Playa-p'ariba ziet je een miniatuurgebouwte, dat de herinnering aan een W.C. oproept, — neemt daar behoedzaam een vingerhoed boordevol vol dinamiet, kuiert dan behoedzaam naar het midden van de Sabana, steekt nog behoedzamer de vingerhoed aan en het jaar heeft zich officieel omgewenteld. Boem! en duizende donderbussen proberen het te copiëren, toujour gevolgd door een roepend: Bon aña noboooooo.

In de familiekring worden wensen gewisseld, omhelzingen en zoenen franco uitgedeeld en glaasjes geklonken en geledigd.

Om half een trok ik me terug in mijn privaat vertrek, liet de boel buiten maar donderjagen en lag al spoedig in de mollige armen van de goeiige Morveus, die me zacht in sluimering siste. Kris en Kras wensen alle lezers en lezeressen ook een Zalig en gelukkig Nieuwjaar, vooral de bon Bonairianen, de nachtelijke zangers en dronkelappen inbegrepen.

P/S Nou dacht ik al, wat gaat dat schot dit jaar toch zacht; daar hoor ik, dat er toevallig een bom afgeschoten is: nee hoor, ik sta aan de kant van dinamiet.

Kris en Kras.

ALGEMEEN POLITIEK OVERZICHT.

Wereldschokkende gebeurtenissen hebben zich gelukkig in de eerste weken van het nieuwe jaar nog niet voorgedaan. We vernamen weer iets van een bijeenkomen van de non-interventiecommissie, van de Volkenbond ook; maar erg grote verwachtingen behoeven we van deze samenkomsten niet meer te hebben.

De burgeroorlog in Spanje zal er niet om vertraagd worden en evenmin de strijd in het verre Oosten.

Wat Spanje betreft, wordt om Madrid een offensief verwacht van de Barcelonatroepen, daar aan de burgerbevolking is aangezegd om binnen 20 dagen deze stad te verlaten. Een beslissende slag kunnen we echter moeilijk daar verwachten evenmin als te Teruel, wat momenteel nog gedeeltelijk in handen is van Franco en gedeeltelijk in handen van de tegenpartij.

Evenmin kunnen we in China voorlopig een beslissende slag verwachten; we horen thans wel van samentrekken van grote legers om Hankow, maar we geloven niet dat de Chinezen zich in open veld met de Japanners zullen gaan meten, of het moest zijn dat de leiding onder Kung, die zoals men weet opvolger is van Tsjang Kai Shek een andere tactiek zou gaan volgen, wat we nog niet geloven.

Van meer belang schijnen ons de gebeurtenissen in Shanghai, waar Japan ook in de internationale concessie hoe langer hoe meer de baas gaat spelen, zeer tegen de zin van de mogendheden die daar concessies hebben. Ten gevolge hiervan heeft het consulaire corps zich zelfs al teruggetrokken.

In deze kwestie zal het laatste woord nog wel niet gesproken zijn.

Met een enkel woord willen we nog melding maken, dat Engeland in Roumenië stappen heeft gedaan om daar voor de Joden vrijhéid van godsdienst te verkrijgen. Evenzo zal deze aangelegenheid in de Volkenbond besproken worden. We zijn het met een dergelijk optreden van de mogendheden roerend eens, alhoewel het zeker heel merkwaardig is, dat zulke stappen niet gedaan werden bij de godsdienstvervolgingen in Spanje, Mexico, Duitsland en Rusland. Het verzoek zelfs kort geleden gedaan door een wereldorganisatie van kerken, aan de Volkenbond door een wereldorganisatie van kerken, werd eenvoudig genegeerd.

We zien dus hier weer dat het optreden van Engeland tegen Roumenië geen kwestie van beginsel is maar van politiek.

We hebben in ons vorig overzicht reeds gesproken over een economische oorlog welke verschillende (Joodse) bankiers zullen beginnen tegen de landen, waar een anti-semietische politiek gevoerd wordt. We horen er verder niet meer van. Maar het lijkt ons niet zonder belang vandaag onze aandacht eens te vestigen op een andere economische strijd in de wereldpolitiek.

We lezen geregeld in de telegrammen van toenemende goudvoorraad in Nederland. Voor velen zijn dit misschien nietszeggende berichten en daarom willen we eens onder de aandacht brengen wat we dezer dagen daarover lazen in de Telegraaf:

Enorm is de stijging geweest, die de goudvoorraad sedert September 1936 heeft ondergaan. In Mei van het vorig jaar werd voor de tweede maal in de geschiedenis der instelling de grens van *f* 1 milliard in opwaartse richting gepasseerd en ofschoon het in Augustus en September scheen, alsof de goudstroom tot rust was gekomen, zette de beweging daarna weer in, zodat sedertdien bijna elke week een nieuw hoogterecord werd bereikt.

De bankstaat van 28 September 1936, die onmiddellijk na de depreciatie van de gulden werd gemaakt toonde een goudvoorraad van *f* 669.8 millioen en thans bedraagt deze *f* 1381.6 millioen (per 22 November vóór de jongste goudafgifte *f* 1424.5 millioen).

In veertien maanden is hij m.a.w. meer dan verdubbeld, hetgeen betekent dat gemiddeld gedurende de tijd van één jaar en twee maanden elke werkdag voor rond twee millioen gulden aan goud in Nederland binnenkwam.

Record.

Dit cijfer, en trouwens ook het goudbezit van de Ned. Bank alleen, is een record, dat in geen enkel vroeger jaar ook maar benaderd werd. In Augustus 1914 was bij de centrale bank slechts *f* 162 millioen aan goud aanwezig, dus ca. 12 PCt. van haar huidige bezit. De jaren 1931 en 1932 gaven, als gevolg van de toenmalige constellatie (vlucht uit het pond sterling na de devaluatie in 1931) eveneens een aanzienlijke vermeerdering van de goudvoorraad te zien.

Het record werd toen bereikt op 7 November 1932 met een goudbezit van *f* 1035 millioen, of 75 pCt. van het tegenwoordige peil.

Het goudbezit, dat in 1914 overeenkwam, met *f* 26 per hoofd der bevolking, bedroeg in 1932 reeds *f* 129, terwijl thans het totale goudbezit van Bank en Fonds te zamen gesteld zal kunnen geschat worden op *f* 178 per hoofd der bevolking.

Kapitaalstroom.

De goudstroom, die zich sedert de depreciatie van de gulden naar Nederland richt, is in wezen een kapitaalstroom.

Dit toevloeiende kapitaal was vooral aanvankelijk in hoofdzaak Ned. vluchtkapitaal, dat repatrieerde.

De met name sedert de devaluatie van de dollar gekoesterde en allengs meer toenemende „vrees voor de gulden" had geleidelijk grote bedragen aan Ned. kapitaal een belegging doen zoeken in andere valuta. Toen de depreciatie van dit ruilmiddel een voldongen feit was geworden, werd de gulden weer als „veilig" beschouwd en begon het vluchtkapitaal te repatriëren, mede ook met het doel zijn devalutiewinst te incasseren.

Deze laatste factor zal men in dit verband zeer zeker niet te gering moeten achten. Op basis van het devaluatiepercentage, dat aanvankelijk circa 20 % bedroeg en thans 18.3 % beloopt, keren er voor elke vier guldens, die gevlucht zijn, immers rond vijf terug.

De consequenties hiervan zijn belangrijk. Van eind 1933 tot Juni 1936 heeft de Ned. Bank immers een goudverlies geleden van ca. *f* 447 millioen, op grond waarvan de suppositie gerechtvaardigd lijkt, dat gedurende de genoemde periode geleidelijk een bedrag van rond *f* 450 millioen aan kapitaal uit Nederland zal zijn gevloeid. Grotendeels zal dit Ned. kapitaal zijn geweest, terwijl het daarnaast ook voor een klein deel buitenlands kapitaal zal hebben omvat, dat uit Nederland is gevlucht. Indien nu het genoemde bedrag aan kapitaal wederom in zijn geheel zou zijn teruggekeerd en zou zijn omgezet in guldens van de huidige waarde (depreciatie c.a. 18.3 %), zou het een bedrag van rond *f* 550 millioen vertegenwoordigen, derhalve een devaluatiewinst latende van *f* 100 millioen voor de valutajagers door Dr. Colijn eenmaal „schobbers" genoemd.

Het Egalisatiefonds moet dit verlies dragen.

De balans der Ned. Bank kan het genoemde verschijnsel niet in beeld brengen, omdat daarin nog met de oude goudprijs wordt gerekend.

Elke *f* 100 millioen aan kapitaal, die destijds gevlucht zijn, keren thans wel als rond *f* 122 millioen naar Nederland terug, maar voor deze *f* 122 millioen in nieuwe guldens biedt de Ned. Bank, indien zijn het equivalerende bedrag in goud van het Egalisatiefonds moet overnemen, slechts *f* 100 millioen. Het additionele guldensbedrag van *f* 22 millioen per *f* 100 millien (oude guldens) aan goud, dat door het Egalisatiefonds bij een dergelijke transactie als verlies wordt geleden, paraisseert derhalve niet in de een of andere vorm — biljetten of R.C.-saldi — op de balans der Bank.

Naar men weet, financiert het Egalisatie Fonds zijn verliezen, die uit de goudtransacties voortvloeien, uit het bedrag van *f* 300 millioen aan middelen, waarmee het, direct na de depreciatie van de gulden werd uitgerust.

Als gevolg van de verliezen, welke het Fonds door de verschillende overdrachten van goud aan de Ned. Bank heeft geboekt, zijn de nog beschikbare middelen, waarmee het kan opereren natuurlijk geleidelijk belangrijk kleiner geworden. Neemt men aan, dat het Fonds het verworven goud heeft moeten betalen met guldens van een gemiddelde depreciatie van ca. 18.3 %, dan heeft het voor elke *f* 100 millioen aan goud, die het aan de Bank heeft verkocht, ca. *f* 122½ millioen moeten betalen. Aangezien sedert de depreciatie van de gulden in totaal een bedrag van *f* 771 millioen aan goud aan de Bank is overgegaan, hebben deze transacties voor het Fonds **in totaal een verlies met zich meegebracht van rond 7.1 X 22½ millioen is *f* 160 millioen.**

Van het oorspronkelijke middelenbedrag van *f* 300 millioen heeft het Fonds daardoor momenteel nog slechts rond *f* 140 millioen voor interventie-doeleinden tot zijn beschikking.

De z.g. „Schobbers" hebben dus dank zij de goudpoltiek van de Ned. Bank nu reeds winst gemaakt van 160 millioen, en telkens als er weer een nieuwe goudstroom binnenkomt wordt deze winst weer groter.

En aangezien het Egalisatiefonds zijn **300 millioen heeft verkregen door onderhandse plaatsing van schatkistpapier is het de Ned. belastingbetaler die** deze „Schobbers" aan deze millioenen winst helpt.

Alleen als we straks nog eens devalueren zou dit „verlies" omgezet worden in een zoet winstje voor de Ned. schatkist.

BUITENLAND

BISSCHOPPELIJKE VERKLARING IN ZAKE KONNERSREUTH.

We hebben in ons blad van Woensdag ll. naar aanleiding van een artikel in een Oostenrijks tijdschrift, geschreven door 'n Katholieken geneesheer uit Lippstadt, een publicatie gewijd aan Therese Neumann van Konnersreuth.

Beweerd werd daarin o.a., dat Therese Neumann het verzoek der katholieke geestelijke overheid, (o.a. werd het H. Officie genoemd) om zich aan zulk een hernieuwd onderzoek te onderwerpen, zou hebben afgewezen.

De Maasbode heeft daaromtrent intussen inlichtingen gevraagd aan den Bisschop van Regensburg, die als antwoord daarop stuurde een herderlijke verklaring vervat in het jongste Ambtsblad van genoemd diocees.

Deze luidt in vertaling:

Konnersreuth.

In het jaar 1927 heeft Therese Neumann zich ingevolge bisschoppelijke beschikking aan een 14-daags medisch gecontroleerd onderzoek onderworpen. Het rapport over dit onderzoek werd gepubliceerd.

Sindsdien zijn er tien jaren verlopen, gedurende welke Therese Neumann, volgens haar verklaringen, geen spijs en (sinds meerdere jaren) ook geen drank tot zich heeft genomen.

Herhaaldelijk werden twijfels geuit, of deze verklaringen juist waren en niet misschien op misleiding, of zelfmisleiding berustten.

De geschriften, die zich deels voor en deels tegen de betrouwbaarheid der verklaringen van Therese Neumann uitspreken, konden en kunnen een laatste opheldering en zekerheid niet brengen.

Aan de twijfels en de strijd kan slechts een nieuw medisch geleid en gecontrôleerd onderzoek een einde maken, want het onderzoek van het jaar 1927 kon weliswaar de toenmalige staat van zaken vaststellen, maar geen bevestiging of weerlegging zijn voor wat betreft de beweerde voedingsloosheid gedurende de volgende jaren.

Daarom heeft de bisschop van dit diocees tegenover de familie Neumann herhaaldelijk de wens uitgesproken, dat zij haar toestemming tot zulk een onderzoek zou geven.

Bij deze wens heeft zich het gezamenlijke Beierse episcopaat en d.d. 4 Augustus 1937 ook de H. Congregatie van het H. Officie aangesloten.

Therese Neumann heeft zich bereid verklaard tot het ondergaan van een onderzoek, maar haar vader heeft dit onderzoek tot nu toe geweigerd, respectievelijk aan onvervulbare voorwaarden verbonden.

Bij deze staat van zaken kan de kerkelijke overheid geen verantwoording op zich nemen voor het werkelijk bestaan der beweerde voedingsloosheid en voor het karakter van andere buitengewone gebeurtenissen te Konnersreuth.

Zo lang niet door een nieuw onderzoek klaarheid verschaft is, zullen dus ook geen schriftelijke vergunningen meer uitgereikt worden tot bezoeken bij Therese Neumann.

Een definitief oordeel over de gebeurtenissen bedoelt hiermede niet gegeven te zijn. De in geschriften gevoerde strijd in deze zaak heeft, bij gebrek aan de noodzakelijke grondslagen, weinig zin en waarde en zou beter achterwege kunnen blijven.

Nog meer geldt dit voor vele, van een zucht naar wonderen getuigende, en ongewaarborgde berichten, zoals ze bijvoorbeeld vervat zijn in het „Konnersreuther Jahrbuch". Voor deze berichten is Therese Neumann niet verantwoordelijk, daar zij veelal zonder haar weten gepubliceerd werden.

Tot zo ver de tekst der bisschoppelijke verklaring, waaraan wij onzerzijds niets meer hebben toe te voegen.

NEDERLAND.

„ROME" EN „ALS JE MAAR...."

Multa audi schrijft in de Maasbode:

Wanneer het hoogste Kerkelijke Gerechtshof dat te Rome over huwelijkszaken te beslissen heeft, nu en dan een huwelijk nietig verklaart, zodat beide partijen behoudens andere beletselen, weer kunnen trouwen; en wanneer zo'n gunstige beslissing dan 'n rijke mijnheer en mevrouw betreft, wordt er nog altijd in velerlei kringen gezegd, gemompeld of gedacht: Zie je wel; als je maar geld hebt krijg je in Rome „alles" gedaan.

Wie ooit bij een kerkelijk proces over de geldigheid van een huwelijk betrokken is geweest, al was het alleen maar als getuige, weet intussen wel beter. Alles wordt met de uiterste gestrengheid behandeld en beoordeeld; en menig „bewijs" dat door een wereldlijke rechtbank als van waarde zou worden beschouwd, wordt door de kerkelijke rechtbank eenvoudig terzijde gelegd als waardeloos.

Hoe onpartijdig men te Rome oordeelt, onverschillig of het bemiddelden dan wel onbemiddelden betreft, blijkt weer eens opnieuw uit de statistiek der te Rome gedanen einduitspraken in huwelijksprocessen over het jaar 1936. De cijfers kan men vinden in het tijdschrift van het bisdom Haarlem „Sint Bavo", aflevering van 5 December 1937, blz. 779. Wij geven hier die cijfers in wat meer sprekende vorm.

Voor de einduitspraken gebruiken wij het woord „gunstig", wanneer een huwelijk nietig werd verklaard, zodat beide partijen weer konden trouwen; en het woord „ongunstig" wanneer de uitspraak luidde dat het huwelijk geldig was, zodat er van opnieuw trouwen geen sprake kon zijn.

Van de 75 einduitspraken die gedurende het jaar 1936 door Rome gegeven werden, luidden er 31 gunstig en 44 ongunstig.

Verder werden er van die 75 processen: 37 kosteloos gevoerd, terwijl bij 38 processen de voorgeschreven kosten — berekend naar het vermogen der belanghebbenden — moesten voldaan worden.

Bij de 37 kosteloos gevoerde processen luidde in 18 gevallen de uitspraak gunstig, en in 19 gevallen ongunstig

Daarentegen eindigden van de 38 processen die niet-kosteloos werden gevoerd, er slechts 13 met een gunstige uitspraak en 25 met een ongunstige.

De „rijke mensen" kwamen er naar verhouding dus slechter af dan de onbemiddelden.

Tot zover de gegevens in „Sint Bavo".

Wanneer wij de bovengenoemde cijfers omrekenen in procenten, zodat wij bij alle berekeningen gelijke verhoudingen krijgen, dan is het resultaat als volgt:

Op de 100 processen waarbij het ging over de al- of niet geldigheid van een huwelijk, luidden de einduitspraken: ruim 41 procent gunstig; bijna 59 procent ongunstig.

Van de ongunstige einduitspraken vielen er ten deel: ruim 43 procent aan onbemiddelden; bijna 57 procent aan bemiddelden.

Daarentegen vielen er van de gunstige einduitspraken ten deel: bijna 42 procent aan bemiddelden; ruim 58 procent aan onbemiddelden.

Of om het nog eens op een andere manier te zeggen:

Van de 100 processen die kosteloos, dus op verzoek van onbemiddelden werden gevoerd, luidden de einduitspraken voor: ruim 48 procent gunstig; bijna 52 procent ongunstig.

Daarentegen kwamen de niet-kosteloze processen van de „mensen met geld" er heel wat slechter af. De einduitspraken luidden daar: ruim 34 procent gunstig; bijna 66 procent ongunstig.

Knoopt het in uw oren.

En zegt het voort.

HERLEVEND PALESTINA

ZIONISME.

Zonder diep in te gaan op de algemene of meer beperkte betekenis van een woord, betekent Zionisme pratisch op het ogenblik het streven van de overal verspreid levende Joden naar de stichting van een Joodse Staat in Palestina. Een volk zonder vaderland, overal beschouwd als vreemdeling, vaak onchristelijk behandeld door zich christelijk noemende volkeren, deed een eeuwenoud heimwee, in de loop der tijden nooit geheel gedoofd, terugverlangen naar het Beloofde Land, het land, dat van melk en honing overvloeit.

Reeds in de Middeleeuwen reisden bejaarde Joden naar Palestina om daar in vrede te sterven, al kwam in die tijden nog de gedachte niet in hen op om weer een nieuw Joods Rijk te stichten.

In de tweede helft van de vorige eeuw eisten rijke Joden o.a. Montefiori, land op in Palestina voor de in Oost Europa vervolgde Joden. Dit streven werd vooral gepropageerd door R. Hirsch Kalischer, de praktische Zionist. Zijn tijdgenoot Moses Hess legde er de nadruk op, dat het Joodse volk, welks eenheid duidelijk bleek uit de solidariteit van de Joden over heel de wereld, een Joods **vaderland** moesten hebben (nationaal Zionisme). Er werd een bond gesticht van Vrienden Zions (Chowewe Zion), die de kolonisatie in Palestina moest regelen. Het land moest echter niet alleen brood geven aan de hongerigen, maar ook levensgeest aan het Joodse Volk.

De eigenlijke voorman van het moderne Zionisme is Dr. Theodor Herzl (1860-1904), directeur der Neue Freie Presse, een reus van Lichaamsbouw en geestkracht. Men hield wereldcongressen, verschilde van mening omtrent de bedoelingen van het Zionisme, over de keuze van het nieuwe vaderland (Palestina, Sinaï of Uganda), splitste zich in zuiver nationaal Zionisten en godsdienstig-nationaal Zionisten. Langzamerhand kwam er meer eenheid en lijn in de plannen, men begon met de praktische uitvoering.

Wat de resultaten zijn, mogen we ons laten vertellen door de ooggetuige.

Wat een ooggetuige verhaalt.

„Rosch-Pinah (een van de Zionistische nederzettingen) is een mooie welvarende kolonie. Ze telt misschien maar 1200 zielen, maar alles ziet er gezellig en goed onderhouden uit (voor Palestina dan altijd). Er zijn veel bomen, mooie heggen van mimosastruiken en grote aanplantingen van olijven en amandelen. Het dorp is gebouwd op een heuvelrug, de huizen aan weerszijden van de brede straat, en heel aan het einde, tegen de berghelling aan, staat de nette synagoge. We bezochten de school, waar alleen Hebreeuws werd gesproken. Het was voor het eerst dat ik gewoon onderwijs hoorde geven in de Hebreeuwse taal.

Er is iets heroïeks in deze poging om de dode taal tot nieuw leven te wekken, door ze te gebruiken voor de dagelijkse dingen. En die poging is stellig geslaagd. In alle kolonies wordt tegenwoordig het Hebreeuws als omgangstaal gesproken. De kolonisten spreken het even goed als het Jiddisch, waarmee hun vaderen in Palestina zijn gekomen en dit is voornamelijke te danken aan de onderwijzers. Men moet er niet gering over denken. Wat een kennis, wat een takt en welk een doorzettingsvermogen moeten de mannen gehad hebben, die de leer- en leesboeken, de atlassen en schrijfboeken vertaalden van de Duitse, Russische of Engelse taal in het Hebreeuws. Hoe moeilijk was het vaak voormoderne voorwerpen oude benamingen te gebruiken, hoeveel geduld vereiste het niet om de ongeoefende handen der jongens en meisjes te wennen aan het lastige Hebreeuwse letterschrift. Maar het gaat alles alsof het immer zo geweest is. De geschiedenis, de aardrijkskunde, de natuurkunde en de natuurlijke historie worden onderwezen in het Hebreeuws, de geschriften zien er over het algemeen keurig uit en de Oosterse lettertekens staan zo vlug neergeworpen op sommige bladzijden, alsof de leerlingen jarenlang stenografisch onderwijs hebben gehad. Het was een lust het te zien. En wat zagen deze flinke kolonistenkinderen er heel anders uit dan mijn vroegere leerlingen van de school op de Jodenbreedstraat te Amsterdam. Was het daar een uitzondering als men een kloek gebouwd, fris uitziend kind te zien kreeg, hier was het regel... Ik heb dikwijls horen beweren, door mensen die er niets van weten, maar oppervlakkig napraten wat andere dikwijls met kwade bedoelingen vóórpraten, dat „het tóch niets zou worden met de Joden in Palestina". Want nietwaar, „het zijn allemaal handelaars, ze willen altijd negotie drijven in het klein zowel als in het groot. Ze kunnen niet arbeiden zoals de boeren en ze willen het ook niet. De hele zaak is daarom reeds een grote dwaasheid."

Ik zou die mensen met hun eigenwijsheid wel eens midden in zo'n Joodse kolonie willen zetten en ze dwingen hun ogen te gebruiken. Wat zouden ze zich verwonderen! **Zijn die flink gebouwde jonge mannen met hun gespierde** armen en stevige benen die daar op het land werken, Joden? Zijn die kranige meisjes, die op de dorsvloer bezig zijn en elkaar de grote bossen stró aangeven en ze op de wagen stapelen, Jodinnen?

Ja, dat zijn ze... Van hier uit zullen ze nog eens tonen, wat ze kunnen, als de omstandigheden gunstig zijn."

Palestina het Land van Belofte.

Wie Zondagmiddag (9 Jan.) om vier uur deze prachtige film gaat zien, krijgt een werk te bewonderen, waar hij verbaasd over zal staan. De film is fotografisch prachtig, sommige delen zijn bepaald artistiek; men ondergaat de suggestie van het eeuwenoude land, zodat men zich terugwaant in de tijd van de Aartsvaders. Daar is niet veel verbeelding voor nodig, want al is Palestina de laatste dertig jaar veel gemoderniseerd onder Engels protectoraat, toch moeten er in de steden van de auto's en lectrische trams nog stoppen, om een karavaan kamelen door te laten, die in ontastbaar flegma, verachtelijk neerziend op dat moderne gedoe, met lange afgemeten passen de weg aanvaarden door het woestijnachtige landschap, zoals dat volmaakt het zelfde gebeurde, drie- en ook vierduizend jaar geleden, toen Abraham optrok uit Ur der Chaldeën naar Kanaän, het Beloofde Land.

De close-ups zijn uitstekend en zeer gevarieerd, evenals het aantal volkstypen, die bij het Joodse ras ongelovelijk sterk uiteen kunnen lopen. De bereikte resultaten van het Joodse kolonisatiesysteem dwingen tot bewondering en vervult iedere toeschouwer onwillekeurig met eerbied over zoveel moed en zoveel volharding.

We willen niet trachten **alles** te vertellen; dat zou ons trouwens niet gelukken. Men moet deze film gaan zien.

(Roxy, Zondagmiddag, vier uur).

Rep.

CURACAO.

PERS-COMMUNIQUÉ COMITÉ HEUGLIJKE GEBEURTENIS.

Zowel door den Voorzitter als door den Secretaris werd het volgende telegram ontvangen:

„Verzoeken U Comité en bevolking Curaçao onzen voorlopigen hartelijken dank over te brengen voor geschenk ons door Mr. Gronemeyer aangekondigd.
Juliana-Bernhard."

K.L.M.-FOTOVLIEGTUIG NAAR CURAÇAO.

Uitbreiding der techn. werkplaatsen in West-Indië.

We lazen in de Nederlandse bladen van 15 Dec. het volgende bericht:

Naar wij vernemen wordt in de K.L. M.-werkplaatsen te Schiphol de laatste hand gelegd aan de inrichting van een der 2-motorige Fokker F. 8 verkeerstoestellen tot fotovliegtuig.

Dit toestel, de PH-AED, welke de **naam „Duif" zal dragen,** wordt tegen het einde van deze maand naar Curaçao verscheept, waar het aan de West-Indische vloot der K.L.M. zal worden toegevoegd. Behalve voor luchtfotografisch werk wordt dit vliegtuig ook beschikbaar gehouden voor speciale vluchten, zoals dezer dagen nog een plaats had, een zieke, wiens overeenkomst naar Willemstad nodig werd geacht, zo snel en zo rustig mogelijk vervoerd moest worden van Aruba naar Curaçao.

Voorts vernemen wij, dat over enige tijd op het Curaçaose vliegveld Hato tot een uitbreiding van de werkplaatsen zal worden overgegaan. Het ligt daarbij in de bedoeling om bij alle gelegenheid tevens een fotografisch laboratoruim in te richten, dit laboratorium zal als kern kunnen dienen voor de verdere ontwikkeling van de fototechnischedienst in de West.

In verband met de voorbereiding en de uitvoering van de plannen, voorts in verband met een verdere studie der mogelijkheden en de opleiding ter plaatse van het benodigde personeel, zal de chef van de fototechnische dienst der K.L.M., de heer J. M. Corsten, voor een tijdelijk verblijf naar Curaçao vertrekken. Hij wordt vergezeld van 2 foto-technici.

CURAÇAO, HET UNICUM IN DE WERELD.

Aldus schrijft V. in „Onze Mail":

Onze Overzese bezittingen, in het werelddeel **Amerika gelegen,** trekken inderdaad weinig de aandacht. Zelfs de klachten over dit gebrek aan aandacht dringen niet tot het Nederlandse publiek door.

Het spreekt van zelf, dat Oost-Indië (om nu maar eens een staatkundig-onjuiste benaming te gebruiken) voor Nederland op de eerste plaats komt. Het levert producten van grote waarde, ligt in het (h'm) brandpunt van de belangstelling welke naar de Pacific uitgaat, er werken duizenden van onze vrienden, bekenden en familie-leden en het heeft een actieve Pers, die er voor zorgt, dat **Indië in Holland niet wordt vergeten.**

Toch klaagt men. Veel en met luider stemme.

Suriname en Curaçao **houden zich rustig.** Men is er niet agressief. Misschien werkt ook de ligging hiertoe mede, en de bevolking, welke — naar wij geloven — meer afleiding zoekt in locale kwesties dan in internationale problemen of vraagstukken in het kader van het Rijksverband.

Enkele dagen geleden, bij de behandeling van de begroting van het Departement van Koloniën, zijn én Suriname én Curaçao ter sprake gekomen.

Eerlijk gezegd: wij zijn ervan geschrokken hoe weinigen het woord hebben gevoerd over die streken. Maar daarover thans niets.

Wij willen alleen wijzen op de verrassende verklaring van den Minister van Koloniën, die Curaçao als een unicum afschilderde: een land met een reeël sluitend budget, geen schulden en bovendien nog flink wat geld over.

Werkelijk om van te watertanden. De heren in de Kamer, tot wie deze woorden gericht waren zullen in stilte wel de verzuchting hebben gelaakt: was het hier ook maar zo.

En zo zien wij: er behoeft niet veel over je te worden gesproken en geschreven om toch in goede doen te verkeren.

Laat Curaçao maar rustig blijven. Het volgend jaar kan dan hetzelfde en met evenveel vreugde als thans worden verklaard.

Misschien staat ook Suriname er dan wat beter voor.

Wie weet!

MISDRIJF TEGEN DE ZEDEN.

Als verdacht van het plegen van een misdrijf tegen de zeden, is aan 't Hoofdbureau van Politie in bewaring gesteld de 36-jarige huur-chauffer C.

IN DANK ONTVANGEN.

Van de Agenten Maduro & Sons de Maandelijkse lijst van in- en uitgaande schepen hunner agentschappen.

Van de K.S.N.M. de tijdtafels van de Colonlijn — de lijn Curaçao — Maracaibo en de lijn Curaçao — St. Maarten.

K
K R O
O

Wereldprogramma
19.24—20.24 uur Curaçaotijd
Via P.C.J. Golflengte 31.28
Zondag, 9 Januari 1938.

1. Gramofoonmuziek.
2. Van en Voor de Missiepost
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Actuele Aetherflitsen en Vaderlandse Kroniek
6. Gramofoonmuziek.

Koloniale Uitzending van de K.R.O.
Via de P. H. I. op Golflengte 25.57 M.
Van 9—10 uur Curaçaotijd.

1. Mars.
2. „Vruchten van het Vondeljaar" door Anton van Duinkerken
3. Gramofoonmuziek.
4. De Wereld in Vogelvlucht, door Paul de Waart.
5. Van en Voor de Missiepost.
6. Vaderlandse Kroniek.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

De Ontvanger op Saba, G. P. Jansen is aangewezen om bij afwezigheid, ontstentenis of ongesteldheid van den ambtenaar van de Burgelijke Stand te Saba deze te vervangen.

Voor het schooljaar 1938 is aangewezen om het hoofd der navolgende openbare scholen bij tijdelijke afwezigheid of ontstentenis te vervangen t.w.:

Voor de Hendrikschool: de Heer C. van Leeuwen,

voor de Wilhelminaschool: Mevr. H. W. M. Butot-Goossens,

voor de Julianaschool te Aruba: de heer M. Hoekstra,

voor de Prins Bernhardschool op Aruba: Mej. M. O. Oduber.

Met ingang van de 13de Januari 1938 is aan de R.K. Geestelijke van de 2de rang C.J.F. de Valk, wegens ziekte een jaar buitenlands verlof verleend.

Aan de telefoniste bij de Landstelefoondienst op Aruba, Mej. A. I. Booi is vier weken vrijstelling van dienst verleend, en voor de duur van de vrijstelling van dienst van Mej. A. I. Booi is Mej. I. Fistler als zodanig benoemd.

De Heer H. J. Nederhorst, lid van de Commissie van Toezicht op de Ambachtschool „St. Jozef" is opnieuw als zodanig benoemd.

Aan de Schrijfster ten kantore van den Ontvanger op Aruba, Mej. M. J. Lacle is op haar verzoek eervol ontslag uit 's Lands dienst verleend.

Aan de Ondergezaghebber van Saba, A. van Weel is van de 27ste November 1937 tot en met 19 Januari 1938 vrijstelling van dienst verleend met vergunning deze tijd in Curaçao door te brengen.

Met ingang van de 7de Februari 1938 is aan de Adjunct-commies A. Boomgaart drie weken vrijstelling van dienst verleend met vergunning deze tijd in het buitenland door te brengen.

Op verzoek van notaris Ed. S. Lansberg is de Gouvernements-beschikking, waarbij aan hem verlof is verleend om zich voor langer dan veertien dagen van zijn standplaats te verwijderen, en de heer H. S. van Os is aangewezen, teneinde gedurende zij afwezigheid zijn ambt waar te nemen, ingetrokken.

De wnd. Gouvernements-Secretaris
R. Boskaljon.

BEKENDMAKING.

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in Curaçao, brengt het navolgende ten algemene kenisse.

1. Dat na de geboorte van een Prins of Prinses, op de 1ste, 2de en 3de dag der feestviering vuurwerk mag worden afgestoken op de openbare weg, met die verstande, dat zulks niet geoorloofd zal zijn:
   a. tussen 12 uur nacht en 7 uur voormiddag;
   b. op plaatsen op geringere afstand dan 100 Meter gelegen van ziekenhuizen en kerkgebouwen gedurende de tijd dat aldaar godsdienstoefeningen gehouden worden.
2. Dat op de onder 1e genoemde dagen de koffiehuizen, ijshuizen, bierhuizen en restaurants geopend mogen blijven tot 1 uur voormiddag, met die verstande, dat wanneer een der feestdagen een Zaterdag is, het sluitingsurr alsdan 1.30 uur voormiddag zal zijn.

4e LUSTRUM H. FAMILIEKERK.

Zondag a.s. patroonfeest der H. Familiekerk zal aldaar tevens het 4e lustrum worden gevierd van het bestaan dezer kerk. Des morgens om 9 uur zal het pontificale Hoogmis zijn en des avonds om 7 uur plechtig pontificaal Lof.

MET H. M. GELDERLAND MEE ALS AALMOEZENIER.

Donderdagavond bereikte de aalmoezenier der troepen alhier, Pater Cl. van der Looy het bericht dat het door de Militaire autoriteiten in Nederland was goedgevonden, dat hij als aalmoezenier de reis met H.M. Gelderland zou meemaken, wanneer dit schip in Februari naar Holland terugkeert.

Pater van der Looy zou toch dit jaar met verlof gaan; maar deze vervoegde reis was hun bijzonder welkom, omdat daardoor de kans, dat hij zijn ouden, ziekelijken vader weer zou terugzien werd vergroot.

Helaas bereikte hem gisterenmorgen het telegrafisch bericht, dat deze is overleden.

Onze deelneming met dit voor hem zo droevig verlies.

PROCES-VERBAAL OPGEMAAKT.

Door de Politie is proces-verbaal opgemaakt tegen de 27-jarige koopman N, wegens overtreding der Loterij-Verordening.

AANGEHOUDEN.

Terzake het plegen van niet nader te noemen handelingen met een 13-jarig meisje zijn door de Politie een tweetal Venezolanen aangehouden en voor onderzoek in bewaring gesteld.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten"

Berichten uit verschillende Europese centra maken melding van een ware koude-golf. In Hongarije heeft men b.v. temperaturen van 25 graden onder nul genoteerd, iets dat in geen tien jaar is voorgekomen. Alle rivieren, behalve de Donau, zijn dan ook met een ijslaag bedekt. Ook in Beieren heerst een flinke kode, terwijl Noord Duitsland dik onder de sneeuw ligt. In Roemenië sneeuwde het twee dagen achter elkaar en meren zijn ook in de greep van de winter verstolkd.

Een toestel van de lijn Berlijn-Milaan, de Charles Haar stortte Dinsdagmorgen in de nabijheid van het vliegveld te Frankfurt am Main op de grond en ging in vlammen op. De vermoedelijke oorzaak van het ongeluk is waarschijnlijk zeer sterke ijsbezetting.

Onder anderen werden door deze ramp vier Duitse verkeersvliegers gedood.

De bekende Duitse bankier Julius Barmat, een man die een grote hoeveelheid schandalen op zijn naam heeft staan en die door de Hollandse regering aan België was uitgeleverd, is onlangs in de gevangenis te Brussel overleden. Met hem verdwijnt van het toneel een bijzondere financiele figuur, die typisch is voor het Duitsland van na de oorlog. In hoeverre Barmat een Hochstapler was, een oplichter, valt op het ogenblik nog steeds vrij moeilijk te zeggen.

De beeldtelegrafie tussen Nederland en de Europese landen alsmede die met Amerika is heropend.

NEDERLAND.

Behalve de kruiser Java is ook voor West-Indië bestemde politiekruiser Jan Brakel in dienst gesteld.

De kruiser Java zal binnenkort voor convooidiensten naar de Straat van Gibraltar vertrekken. Begin Juni zal de reis naar Indië worden aanvaard.

Het interim dividend van de Koninklijke Petroleum is vastgesteld op 6 %.

De Sleepdienst Smit heeft voor het jaar 1938 talrijke opdrachten mogen ontvangen. Naar Kaapstad zullen negen reizen met baggermateriaal worden gemaakt.

Blijkens de Woensdag gepubliceerde weekstaat der Nederlandse Bank, is de goudvoorraad de afgelopen week toegenomen met 10 millioen.

De minister van Defensie gaf de Fokkerfabrieken een belangrijke opdracht tot het bouwen van een groot aantal gevechtsvliegtuigen, jagers en luchtkruisers.

Woensdagmorgen heeft Z.H.K. Prins Bernhard het burgerziekenhuis verlaten. De verpleegsters stonden in de hall opgesteld en de Prins dankte voor de toegewijde verpleging. De Prins liep zonder enige hulp en zag er monter en opgewekt uit. De tocht naar Soestdijk werd afgelegd in een langzaam tempo, zodat men ongeveer 10 uur het paleis bereikte. Dr. Valkenburg vergezelde den Prins. Aan het vervoer was geen ruchtbaarheid gegeven, zodat zowel te Amsterdam als te Soestdijk slechts weinig publiek aanwezig was.

Na de tocht gaf Dr. Valkenburg de volgende verklaring. „De Prins heeft niet de minste last gehad van zijn tocht en zijn toestand geeft alle reden tot tevredenheid. Lichamelijk zijn de gevolgen van zijn ongeval geheel verdwenen. Psychisch is vanaf het begin niet het minste spoor van een afwijking geconstateerd . Niettemin zal de Prins, gezien de ernstige aard van het ongeval, zich moeten hoeden voor te grote inspanning.".

In het afgelopen jaar bedroeg het aantal luchtreizigers, te Schiphol vervoerd per K.L.M. 12 % meer dan in 1936; de post steeg 15% boven die van 1936, terwijl het vrachtvervoer 5% minder was.

De op initiatief van de zusters van het Haagse diaconessenhuis Bronovo voor de prinselijke baby vervaardigde wieg is aan het paleis te Soestdijk afgeleverd. Het ontwerp is van den directeur van e ijksrietvlechtschool te Noordwolle. De Prinses heeft hierin enige veranderingen aangebracht. Alle bijbehorende handwerken zijn eveneens door de zusters van Bronovo vervaardigd.

In het afgelopen jaar zijn in de havens van Rotterdam, Antwerpen, Hamburg respectievelijk 14389, 12386 en 18681 schepen binnengekomen resp. 23,42; 20,60 en 19,54 millioen ton vertegenwoordigende.

In 1936 bedroegen de aantallen schepen voor bovengenomede havens 12640; 11429 en 16721, met een gezamelijke inhoud van 20,44; 18,89 en 19,22 millioen ton.

SPORT - RUBRIEK

Officële Mededelingen

van

"De Curaçaose Voetbalbond".

UITSLAGEN „DRIE-LANDEN" WEDSTRIJDEN.

Naam	Gesp.	Gew.	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Winst-punten	Doel-gem.
Curaçao	1	1	0	4	1	2	4
Holland	1	0	1	1	2	0	0.5
Suriname	2	1	1	3	5	2	0.6

KNOCK-OUT WEDSTRIJDEN B-KLASSE.

5 Januari 1938 des n.m. 5 uur.
Jong Curaçao)
) C
Feyenoord)
9 Januari 1938 des v.m. 9 uur.
Atletico)
) D
Hilversum)
9 Januari 1938 des n.m. 3 uur.
D.C.C.)
) E
Winnaar C)
? Januari 1938 des n.m. 3 uur.
Winnaar D.)
Winnaar E.)

Speelduur alle wedstrijden een vol uur met 5 minuten rust.
Bij gelijk spel alle wedstrijden beslist het lot.
Niet verschijnende vereniging wordt zonder meer van verdere wedstrijden uitgesloten.

Het Bondsbestuur roept Uwe medewerking in om deze wedstrijden, die voor een bizondere nationale gebeurtenis worden gespeeld, zoveel mogelijk te doen slagen en zal het op prijs stellen indien U Uwe spelers en Uwe supporters hier van wildet overtuigen.

Hoogachtend,
Namens het Bestuur,
De 1ste Secretaris,
H. A. Dennert.

OPSTELLING VAN HET ELFTAL DAT ZAL UITKOMEN VOOR DE CURAÇAOSCHE COMBINATIE.

J. Pinedo
(Herc.)
J. Hollander (R.C.C.) — A. J. Maduro (S.U.B.T.)
W. Leers (J. Hol. — A. Sentiago (J. Hol.) — H. Royer (J. Hol.)
Ch. Becker (Scherp.) — A. de Castro (Volh.) — H. Panneflek (R.CC.) — J. Leonora (J. Holl.) — J. Christian (S.U.B.T.)

Reserves: A. Raphaela, S.U.B.T. J. Scorrea, Jong Holl. O. Troeman, Jong Holland, E. Atalida Hercules, L. B. Isidora Volharding, E. Rondijk Volharding, C. Prince, R.C.C. G. Pardo Jong Holland, J. Coffie, Scherpenheuvel.

Aanvoerder: A. J. Maduro ,S.U.B.T.
Tenue: Zwarte broek en blauwe bondstrui.

OPSTELLING VAN HET ELFTAL DAT ZAL UITKOMEN VOOR DE SURINAAMSE COMBINATIE.

Groen-Zwart.

J. Casper
J. Brons — A. de Koop
W. Goedhardt — J. Hoelen — W. Mau Asam
M. Brakke — Lo Ning Hing Jr. — M.Nahar — A. Naaldijk — E Jurrjeus

Reserves: Drielingen, Willems, Jones, Lieuw Sjoe, Lo Ning Hing Sr.

OPSTELLING VAN HET HOLLANDS ELFTAL DAT ZAL SPELEN TEGEN HET CURAÇAOS- EN SURINAAMS ELFTAL.

J. Goetzee
(Asiento)
A van Noort (Asiento) — W. Lambij (Asiento)
A. de Wolf (Asiento) — C. Bloemendaal (Asiento — J. Boon (Asiento)
H. v.d. Eem (Asiento) — L. Opschoor (Asiento) — v.d.Speld (Holl. — Boelhouwer (Asiento) — P. Kroon (Asiento)

Reserves:
van Buren, Hollandia
Brink, P.S.V.
I. de Jong, Asiento
Pieters, Hollandia
Nieuwkerk, Asiento
de Roos, Hollandia

MUNDO NOBO:

9 Januari 1938 n.m. 4.30 uur: Holland—Curaçao
Scheidsrechter F. Kranenburg
Grensrechters A. Oehlers en O. Corsica

? Januari 1938 n.m. 4.30 uur: Finale
Scheidsrechter H. Elfrink
Grensrechter 0. Corsira en A. Oehlers.

De voorlopige schorsing van D.D.V.O is met ingang van heden opgeheven.

INGEZONDEN.

Bonaire vooruit.

Geachte Heer Redacteur, wees zo goed en verleen me nogmaals een plaatsje in uw blad. Bij voorbaat hartelijk dank.

Ja, het is allemaal heel mooi dat Kris en Kras schrijven, maar daar moet het niet bij blijven. We moeten tot daden komen, anders is er vruchteloos gewerkt.

In punt 8 van hun program zeggen Kris en Kras: „De Van Slobbe Armenstichting wordt gereorganiseerd en uitgebreid met enkele mannen, die het volk kennen en er voor voelen het te helpen. De Damesafdeling van de stichting blijft juist zoals te voren, wat werkzaamheden en financiën betreft, er komt een mannelijke afdeling naast, die enz."

Dat wordt dus een stichting met twee besturen, zoveel als een beest met twee koppen. De romp, ik bedoel de financiën en de werkzaamheden, is ook gescheiden; de rest is gemeenschappelijk.

Wie denkt hier niet aan de Siamese tweeling, waarbij 't hoofd en de romp ook gescheiden zijn en het overige samenvalt? Nee, nee, Kris en Kras, dat zal bezwaarlijk gaan; we hebben aan één Siamese tweeling genoeg. De Van Slobbe Armenstichting blijft wat ze is en... er kome 'n nieuwe vereniging naast. 'n Vereniging die haar vleugels ook verder kan uitslaan, die groter werk wil verrichten, een vereniging, die over groter inkomsten moet beschikken. Zij wil immers als algemeen doel: door alle wettige middelen Bonaire economisch en hygiënisch vooruit brengen; en als bizonder doel

a. De hutten van hulpbehoevenden herstellen, uitbreiden of vervangen, naar gelang het nodig blijkt.
b. De kleine huizenbouw aanmoedigen door, zo nodig, de bewoners een renteloos voorschot of premie te schenken.

Onder a. zijn de mensen bedoeld zonder vermogen en onder b. die wat overhouden en kunnen sparen. Deze personen moeten vaak een handje geholpen worden.

Een Bonairiaanse, die goed met de toestand op de hoogte is, vertelde me nog dezer dagen dat de mensen soms honger lijden om geld uit te sparen voor een nieuw huisje. Dat behoeft toch niet.

Als Mijnheer Fiscus al niet zoveel had moeten horen, zou ik hem willen verzoeken dit te noteren.

Het doel is groot, maar heeft ook het grote voordeel dat het werkverschaffing brengt en als de vereniging over voldoende middelen kan beschikken, zelfs véél werkverschaffing; dus een liefdadig, maar ook een hygiënisch en sociaal doel.

Ongetwijfeld zullen ons geacht Bestuur, het Rode Kruis de maatschappijen en allen, die Kris en Kras hebben opgenoemd, sympathiek staan tegenover dit mooie doel en zeer zeker krachtig willen medewerken het te bereiken. Het zij zo. En is er een betere naam voor deze vereniging te vinden dan „Bonaire vooruit"?

Frater Ignatius.

Programma

der feestelijkheden ter viering vau de geboorte van een Koninklijken PRINS of een Koninklijke PRINSES in het Koninklijk HUIS.

OFFICIEEL GEDEELTE.

Dag van bekendmaking.

1. Zo spoedig mogelijk na ontvangst van het bericht van de geboorte zullen saluutschoten van H.M. GELDERLAND en van het WATERFORT worden afgegeven, terwijl van alle Gouvernementsgebouwen en vaartuigen de nationale vlag zal worden uitgehangen.
2. Alle Gouvernementskantoren zullen worden gesloten voor zover de dienst het toelaat.
3. Alle scholen zullen worden gesloten.
4. Alle arbeiders in dienst van het gouvernement zal die dag vrij worden gegeven.

De daarop volgende dag.

Openbaar gehoor ten gouvernementshuize om TIEN uur des voormiddags.

De regeling onder 2-3-4 gelden ook voor de twee dagen na de dag van bekendmaking.

KERKDIENST.

1. Direct na de saluutschoten klokgelui van alle kerken.
2. Dankdiensten, waarvan dag en uur tijdig door de kerkbesturen zullen worden bekendgemaakt.

FEESTELIJKHEDEN.

vastgesteld door het Comité ter viering van de te verwachten heugelijke gebeurtenis in ons Koninklijk Huis.

VOOR WILLEMSTAD.

Eersten dag. (Dag waarop de saluutschoten vallen).

1. Een uur na het vallen van het laatste der saluutschoten zal ZIJNE EXCELLENTIE DEN GOUVERNEUR vanaf 't Gouvernementsplein officieel deze heugelijke gebeurtenis bekend maken,
2. Muziekuitvoering op het gouvernementsplein, terwijl herauten te paard van hieruit zich begeven naar de verschillende delen van de stad om de blijde gebeurtenis verder te verkondigen.
Door de CUROM zal de plechtigheid van de bekendmaking worden uitgezonden.
3. Tractaties van de bevolking op bier twee uur na de afkondiging: Op PUNDA naast Restaurant LA CASTELLANA Op OTRABANDA op het Molenplein.
Het bier wordt aan het Comité aangeboden door de HEINEKEN'S BIERBROUWERIJ MAATSCHAPPIJ.
4. Om negen uur 's avonds fakkeloptocht met muziek.
Afmars Waterfort met halte voor het Gouvernementshuis, alwaar taptoe zal worden uitgevoerd. Verder zal de route zijn Breedestraat (Punda) Pietermaaiweg, Julianaplein, Scharloweg, Koningin Emmabrug, Breedestraat (Otrabanda), Nanniesteeg, Hendriksteeg, Frederikstraat, Hoogstraat, Witteweg, Nieuwindstraat, Breedestraat, Brionplein, Rifbrug- ontbinding Clubgebouw O & O.

TWEEDE DAG.

7 uur v.m. Muziek door de straten.

7.45 v.m. Aubade door de schoolkinderen op het plein Fort Amsterdam.

8.45 v.m. Planten van een Oranjeboom op het Kerkplein Pietermaai door de schoolkinderen.

10 v.m. Watersporten voor het gouvernementsplein:
1. Zeilbootwedstrijden van de kade Gouvernementsplein naar Piscaderabaai en terug.
Prijzen f. 30.— f. 20.— en f. 10.—
Nadere inlichtingen te bekomen op het havenkantoor.
2. Boegsprietlopen
Prijzen ad f. 1.50
3. Tobbenwedstrijden dwars over de St. Annabaai
Prijzen f. 10.— f. 6.— f. 3.00
4. Ringsteken in canos
Prijzen ad f. 1.50
5. Wedstrijd met canos
Prijzen f. 6.— f. 4.— f. 2.—
6. Kussengevecht boven water
Prijzen ad f.2.—

2 uur n.m. Volksspelen op het Johannes van Walbeeck
Mastklimmen met hindernissen, — Ringsteken in kruiwagen — Driebenige wedloop — Wedloop met hindernissen.
Pak het varken wedstrijd.
Prijzen: Geldprijzen, nuttige- en kunstvoorwerpen

4 uur n.m. Rijwielwedstrijd (lange baan) op de Van Slobbeweg
Prijzen: Geldprijzen en kunstvoorwerpen

7 uur n.m. Muziekuitvoering Wilhelminaplein

8 uur n.m. Voorstelling in alle bioscopen met vrijen toegang.

DERDE DAG.

8 uur Defilé afgevaardigden en bestuursleden van verenigingen, organisaties, sportclubs, padvinders, padvindsters, enz. enz.

10. uur n.m. Op het Sporterrein MUNDO NOBO
1. Autowedstrijd met hindernissen
2. Motorrijwiel wedstrijd met hindernissen
3. Wielerwedstrijden (Sprint)
Opgave deelnemers bij de firma A. D. Jonckheer Brionplein

8 uur n.m. Muziekuitvoering Brionplein en Gouvernementsplein

9 uur n.m. Vuurwerk af te steken op de Rifbrug.

SPORTWEDSTRIJDEN.

Op een nader te bepalen Zondag:

SPORTTERREIN MUNDO NOBO
Beslissing wedstrijd landentournooi Curaçao — Moederland — Suriname.
SPORTTERREIN RIO CANARIO
Athletiekwedstrijden

Aan alle kinderen op Curaçao die op dezelfde dag als de ORANJE TELG geboren worden, zal een aandenken geschonken worden.

EMMASTAD.

Eerste dag.

1. Feestelijke samenkomst in Club Asiento **TWEE** uur na de saluutschoten.
2. 9 uur n.m. tot 2 uur v.m. Avondfeest in de Club Asiento

Tweede dag.

RIO CANARIO

8 uur v.m. Boom planten, kinderkoor, Poppenkast, Pushball, buiten-jool.

6.30 n.m. Kinderbioscoop op het tennisbaan vanaf 9 uur n.m. Carnaval Club Asiento.

Derden dag.

RIO CANARIO .

2.30 n.m. Volksfeesten t.w.: Mastklimmen, Hindernislopen, touwtrekken, Ezelrijden, zaklopen, Boegsprietlopen, hinderniswielrijden.

230 prijzen — gratis consumptie deelnemers

CLUB ASIENTO

7 tot 9 n.m. Pait musical I. D. O. koud buffet.

TWEEDE DISTRICT.

Eerste dag.

Na het vallen van de saluutschoten zullen van alle kerken de klokken worden geluid.

Ommegang met muziek door de verschillende dorpen van het district.

Gedurende den gehelen dag: verstrekking van giften aan ouden van dagen en minvermogenden.

GROOT KWARTIER.

7—9 p.m. BIOSCOOP VOORSTELLING bij de R.K. Kerk.

Tweede dag.

STA. MARIA.
8—10 v.m. Wielerwedstrijd. (Ingang Hato — eindstreep kruispunt Sta. Maria- Mahoema).
Prijzen van f. 25.— f. 15.— en f.10.—

MONTAGNE.
10—12 m. Wedstrijd op ezels. (Ingang Kl. St. Joris-Politiewacht Montagne)
Prijzen van f. 25.— f. 15.— en f.10.—

DOMINGUITO.

3—4 n.m. Wedstrijden en ringsteken te PAARD. Op het Voetbalveld.
Prijzen: 1 Beker, Geldprijzen van f. 15 en f. 10—
Voor ringsteken: 10 prijzen a f. 2.50.

STA ROSA.

4—5 n.m. Voetbalwedstrijd op t' veld op Zapateer.
Prijs: 1 Beker.

Derde dag.

SCHERPENHEUVEL.

5 n.m. Vliegerwedstrijd door de jongens van Scherpenheuvel.
10 prijzen voor de mooiste vliegers enz. bestaande uit luxe- voorwerpen.

STA ROSA.

7—9 n.m. BIOSCOOP VOORSTELLING op het plein bij de R.K. School.

DERDE DISTRICT.

Eerste dag.

Na het vallen van de saluutschoten zullen van alle kerken de klokken worden geluid.

Ommegang met muziek door de verschillende dorpen van het district.

Tweede dag.

DOKTERSTUIN.

9 uur v.m. Wedstrijd op ezels (Asuncion-Dokterstuin). Prijzen van f 10.—, f 5.—, f 3.— en f 2.50.
11.30 uur v.m. Wielerwedstrijd (Asuncion-Dokterstuin). Prijzen van f 10.—, f 5.— en f 2.50.
1 uur n.m. Zaklopen.
Prijzen van f 3.—, f 2.50, f 2.— f 1.50 en f 1.—.
Touwtrekken, in groepen van 10 en 2 personen voor volwassenen en voor kinderen.
Prijzen f 20.—, f 10.—, f 5.— en f 3.—

BARBER.

2 uur tot 4 uur n.m. Hardlopen, veren hoogspringen.
Prijzen van f 10.—, f 5.—, f2.50, f1.25 en f 1.—.

WESTPUNT.

9 uur v.m. Canowedstrijden.
Prijzen f 10.—, f 7.50, f 5.— en f 2.50.
3—5 uur n.m. Wedstrijd op ezels.
Prijzen f 10.—, f 5.— en f 2.50.
Ringsteken op ezels.
5 prijzen á f 2.50.
Geblinddoekt naar het ei slaan.
Prijzen á f 1.—.

ZWEMWEDSTRIJDEN.
Voor volwassenen en kinderen.
Afstand respectievelijk 100 en 50 M.
Prijzen f 10.—, f 7.50, f 5.—, f 2.50 en f 1.—.

BOCA ST. MICHIEL EN JANDORET.

9 uur v.m. Zeilwedstrijd voor kleine vaartuigen.
Prijzen f 10.—, f 7.50, f 5.— en f 2.50.
11 uur v.m. Canowedstrijd.
Als boven.
Deze wedstrijden worden gehouden bij de kust van St. Michielsbaai en de Bullenbaai.

JANDORET.

1 uur n.m. Mastklimmen.
10 prijzen á f 1.—.
2 uur n.m. Wedstrijd op ezels
Prijzen van f 10.—, f 5.— en f 2.50.
2.30 uur n.m. Zaklopen.
Prijzen á f 1.—.

ST. MICHIELSBAAI.

4 uur n.m. Zwemwedstrijd.
Voor volwassenen en kinderen.
Afstand respectievelijk 100 en 50 M.
Prijzen f 10.—, f 7.50, f 5.—, f 2.50, f 2.— en f 1.—.

Op alle scholen van Curaçao zullen op de Vrijdag volgend op de week waarin de geboorte plaats heeft, kinderfeesten worden georganiseerd, waarvoor vanwege het Comité tractaties als prijzen voor onderlinge wedstrijden beschikbaar worden gesteld.

Op de vierde dag van het feest ter ere van de jonge Oranjetelg zullen de patienten in ziekenhuizen en de ouden van dagen en de armen op het eiland getracteerd worden.

GELIJKENIS MET EEN BEROEMDE SCHILDERIJ. Twee Franse boeren pauzeren enige ogenblikken om te bidden voor de gevallenen in de grote oorlog op de herdenkingsdag van de wapenstilstand. Deze foto is gemaakt bij Amiens en toont een treffende gelijkenis met het beroemde doek Millet's „Angelus".